

опълчи на министъра, под чието ведомство служеше, и известно е как трагично завърши животът му. Умееха да печелят врагове.

През 1899 г. заболях тежко. Отидох си в Русе, под грижите на родителите си. След време дойде и Стоян. Назначиха го пак учител в гимназията. Учителството не го задоволяваше, а тъгуваше и за софийската среда. Върнахме се наново в София. Бях оздравяла. Продадохме къщата си, за да не ни напомня за болестта ми. Живяхме по различни квартири, докато пак със съдействието на баща ми купихме настоящото жилище. Стоян страстно следеше събитията на деня, но към бита беше абсолютно безразличен.

– Кога работеше?

– Работеше обикновено сутрин и изискваше абсолютна тишина. Четеше много. Пенчо и Стоян имаха много силна памет и бяха изключителни четци. Спомням си, обсъждаха книга на френски език, която чели двамата – за Наполеон и Робеспьер, името на автора не помня. Обсъждаха кой е по-силната личност от двамата. Пенчо цитираше не само мислите на автора, но и страниците, на които се намират.

След 1901 г. Стоян се разболя. Някаква неврастения. През 1905 г. го пенсионираха. Пенсията бе добра, но той бе много болен. Като го питах „Какво ти е? Какво те боли?“ – „Душата ме боли“ отвърщаше. Промени се коренно. Вманиащи се на тема чистота и хигиена. Навсякъде виждаше микроби, бактерии, бацили. Ако на улицата се ръкува без ръкавици с някого, връщаше се у дома да се измие. Бельото му перяхме отделно, а възето, на което го простирахме, перяхме със сапун. Престана да пуши. Стана пълен вегетарианец. Плодовете и зеленчуците миехме със сапун. Имаше отделен прибор за хранене, чашата му и дрехите трябваше да блестят, без прашинка. Обяда сервирахме точно в 12, вечерята – в 8. Приятелите ни се отдръпнаха. Никъде не ходехме. Заживяхме напълно изолирано. От време на време само Пенчо ни посещаваше и Стоян ходеше при него – или в библиотеката, или у дома му. Но почти всеки ден у дома идваше само Маргарита Лабрам-Стойчева, французойка, омъжена за българин. Беше малко куличка, но образована, културна, приятна жена, отлична пианистка. Всяка сряда даваше концерти за „Мисъл“. Стоян се сближи с нея. Запален почитател на Франция, където бе учил, и на всичко френско, сближиха се и имаха нежна духовна връзка, докато замина и тя за Франция, след Европейската война.

– Но вие сте били мъченица! – възкликнах невъздържано.